

1 Hezîranê Rojnameya we Azadiya Welat

li bayyan e

Îro dê Meşa Aştiyê bê lidarxistin

9'emîn Mîhrîcana Çand û Hunerê ya Amedê bi çalakî û bernamêyên çandî yên cur bi cur dom dike. Di çarçoveya Mîhrîcana Amedê de piştî bernamêyên şano, dîwana dengbêjan û nîşandana filman li qada Deriyê Çiyê konsera vekirinê ya mîhrîcanê pêk hat. Mîhrîcanê îro bi meşa aştîyê û konsera girtinê bi dawî bibe. Meşa Aştîyê dê saet di 18:30'an de ji ber Parkormani dest pê bike heta ber salona dawetê ya Ava ya Diclekentê dewam bike... RÛPEL - 6

Pira Amed-Trabzonê

Listika Şanoya Bajar a Trabzonê ya bi navê 'Dengê Derve' li Şanogeha Dewletê ya Amedê hat nîşandana. Derhênera listikê Dîlek Guven ji bo projeya xeta Amed-Trabzonê wiha got: "Di navbera her du bajaran de pêşdarazî hene. Pêşdarazî bi hunerê ve dikare ji holê rabin. Hewcedarî heye ku mirov êdî hev fêhm bikin û werin cem hev"... RÛPEL - 6

Bi bilûra xwe ruhekî nû dida candaran

Çend roj berê hosteyê bilûrê Qadir Ebdullahzade ku wekî bi navê Qalemer tê nasîn çû ser dilovaniya xwe. Qalemer bi bilûra xwe dixwest xweştirin muzîkên millî biafirine

Bi her dengê ku ji bilûrê derdiket tevahiya laşê bîneran ketibû govendê, xwînek nû û ruhek taze dida canê wan. Wî bi bilûra xwe mizgîna pêşerojê baştir dida. Dengê ilahî û dilnîşînê bilûrê ji silehên dijmin gelek bihêztir bû. Qalemer, di 11 saliya xwe de dest bi lîxistina bilûrê kir û ji wê rojê şûn de ji bo demekê jî bilûra xwe ya hesinî û reng zer ji xwe dûr nexist. Bilûra wî tenê emrazek ji bo xweşî û pîrkirina demên betaliyê nebû, ew li kuçe, bazar û hwd. beşek ji xerxa jiyana xwe ya rojane peyda bike... RÛPEL - 6

HAWAR

Rojnameya
Rojane
30 Gulan 2009
Şemî
Sal: 1
Hejmar: 25
Buha: 50 Kr

Ji saziyên Serhedê deklerasyona aştîyê

50 rêxistinên civakî yên sivil û gelek kesayetên navdar ên li Wan û bajarên Serhedê der barê pêvajoya bêpevçûntiyê de deklerasyonê aşkera kirin. Di deklarasyonê de înzeya 150 kesayetên navdar ên herêmê hene. Di deklarasyonê de bang li hemû aliyan dikin ku ji bo pirsgrêka kurd bi histiyar tevbigerin. Di deklarasyonê de ji bo çareseriyê pirsgrêka kurd ev tişt hatine gotin: "Ji bo pêşîya nîqaşên çareserkirina pirsgrêka kurd vebe

operasyonên rawestandin û pêvajoya bêpevçûnê bê dirêjkirin. Pergala cerdevaniyê bê rakirin û ji bo cerdevaniyê qada îstîhadamê bê afirandin. Ji bo çareseriyê pirsgrêkê gavên berbiçav bêne avêtin. Endamên DTP'ê û yên sendîka û rêxistinên civakî yên sivil ji meha nîsanê ve hatine binçavkirin û girtin, serbest bûne berdan. Makeqanûneke nû ku hemû kesên civakê xwe tê de bibîne bê amadekirin."

Ji bo mîtinga 31'ê gulanê belavokan belav dikin

■ Di çarçoveya mîtinga 'Li Hevhatina Jinan' a di 31'ê gulanê de li Amedê pêk tê, ji Tirkîye û derveyî welat 500 rewşenbîr û nivîskar dê beşdarî forma bi rojeva kurdî pêk tê, bibin. Rewşenbîrên ku tê fikirin di warê pirsgrêka kurd de bi heman nêrînê derkevin, dê bi kincên spî beşdarî mîtingê bibin. Ji bo mîtingê ji aliyê jinan ve belavok têne belavkirin... RÛPEL - 7

Mînaka Mandela jî bû sedema fezlekeye nû

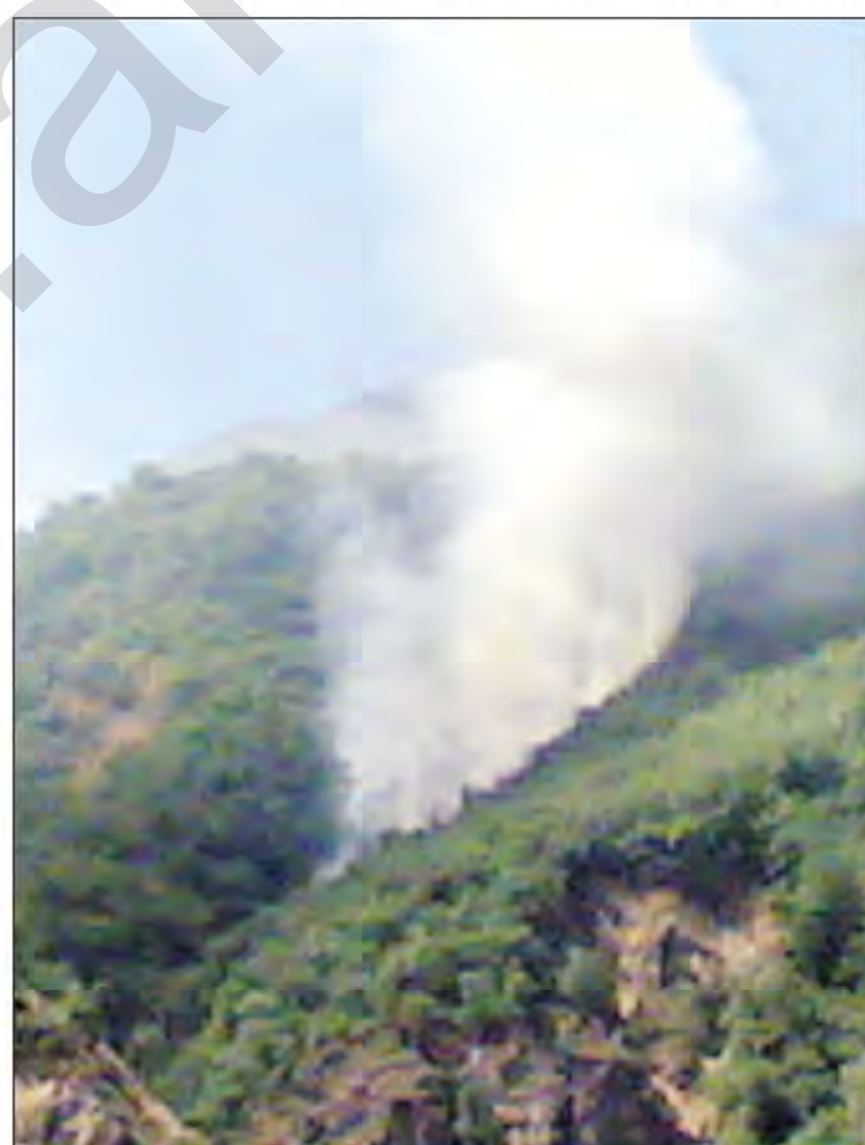
Dozgeriya Komarê ya Amedê lîpîrsîna ji bo axaftina Ahmet Turk ya di Newroza Amedê de kiribû qedand. Serdozger bi boneya ku Turk di axaftina xwe de 'propagandaya rêxistinê' kiriye li gorî hejmara zagonê ya xala 7/2'an destlênedana wî rabe. Fezlekeya ku hatiya amadekirin ji bo ku pêşkêşî TMMM'ê bibe şandine Wezareta Dadê. Turk, di

Newroza Amedê de ji bo Rêberê PKK'ê Abdullah Ocalan mînaka Serokdewletê Başûrê Afrîkayê Nelson Mandela dabû.

Çi karê leşkeran li serê çiyaran heye?

Di hevdîtina bi parêzeran de Lîderê PKK'ê Abdullah Ocalan operasyonên TSK'ê yên ku dibin sedema kuştina leşkeran nirxandin û wiha got: 'Parastina rewya, wekî mafekî pîroz e. Min berê jî gotibû. Pisîkek jî li dijî êrîşan xwe diparêze.' Ocalan pirsra 'çi karê te li ser wan çiyaran heye?' kir û ji Erdogan xwest ku ji bo çareseriyê însiyatîfê bigire

Kî li pişt van operasyonan heye?

Artêşa Tirk bi nêzîkbûna 1'ê hezîranê re li gelek deverên ku gerîla di rewşa parastinê de ye operasyon li dar xistin. Bi taybetî piştî ku li Çelê 7 leşkeran di operasyonê de jiyana xwe ji dest dan, li Tirkîyeyê nîqaşeke balkêş dest pê kir. Li gorî van nîqaşan, kuştina leşkeran nîşan dide ku PKK naxwaze çekan deyne. Lê heman derdor behsa endamên PKK'ê yên ku jiyana xwe ji dest didin nakin.

'XWEPASTIN MAFEKÎ HERÎ XWEZAYÎ YE'

Di hevdîtina xwe de Ocalan li ser gelek mijarên aktuel ên di rojevê de ne sekînî û bi bîr xist ku PKK'ê bi xwe biryara bêçalakîtiyê ya heta 1'ê hezîranê girtibû. Ocalan li ser mijarê wiha got: "Lê operasyon zêde bûne. Bi zanebûn operasyonan pêk tînin. Operasyonan pêk neyne, bi ser wan de neçe, li çiyê karê te çi ye? Şanekî bide aştîyê. Çima rê li ber mirina ev qas ciwanan vedikî. Helbet li hemberî van, wê xwe biparêzin. Li hemberî êrîşan xweparastin, reflekse herî xwezayî ye."

'ÇARESERÎ DI DESTÊ ERDOGAN DE YE'

Lîderê PKK'ê Abdullah Ocalan destnîşan kir ku dewlet vala nasekine, wekî ku tiştan dike xwe nîşan dide û wiha got: "Serokomar diaxive û dixwaze her kes pêwîstiya berpirsariyên xwe bi cih bînin. Divê her kes vê rast fêhm bike. Ev gotin ji bo nexşeya rê girîng in. Diviyabû DTP'ê piştî van gotinan pakêteke çareseriyê amade bikira û bida Serokomar û alîkariya wî bikira". Ocalan bi bîr xist ku însiyatîfa çareseriyê ya esasî di destê Erdogan de ye... RÛPEL - 2

Di 1'ê hezîranê de helwesta xwe diyar dikin

SEROKATIYA Konseya Rêveber a Koma Civakên Kurdistanê bi daxuyaniyekê aşkera kir ku ew ê biryar û helwesta xwe di 1'ê hezîranê de aşkera bikin. Di daxuyaniyê de hate ragihandin ku der barê kuştina 6 leşkerên li Çelê de bi cotstandartiyekê re rû bi rû ne û ji van kuştinan Serfermandariya Giştî û hikûmet berpirsyar e... RÛPEL - 4

'Divê dewlet jî bi qasî PKK'ê hesas be'

HEVSEROKÊ DTP'ê Ahmet Turk anî ziman ku PKK'ê ji bo çareseriyê pêşniyarekê şênber kirine û yên vê pêşniyarekê qebûl nakin bila alternatîfa xwe deynin holê. Turk, bal kişand ser operasyonan û destnîşan kir ku operasyon pêvajoya aştîyê dixwe xeterê. Turk, ji saziyên demokratîk xwest ku bêdeng nemînin... RÛPEL - 4

Li Amedê 'xeyalên azadiyê' dom dikan

Di çarçoveya Mîhrîcana Çand û Hunerê ya Amedê de piştî bernameyên şano, dîwana dengbêjan û nîşandana fîlman li qada Deriyê Çiyê konsera vekirinê ya mîhrîcanê pêk hat. Mîhrîcan dê îro bi meşa aştiyê û konsera girtinê bi dawî bibe

9'emîn Mîhrîcana Çand û Hunerê ya Amedê bi çalakî û bernameyên çandî yê cur bi cur ve dom dike. Amedî û mêvanên mîhrîcanê ku ji derveyî bajêr hatine ji çalakîyên hunerê yê wekî dîwana dengbêjan heta şano, sînema, pêşangeh û konseran ve 'bi çand û hunerê xeyalên azadiyê' pêk tînin.

9'emîn Mîhrîcana Çand û Hunerê ya Amedê bi meş û konserê dom kir. Di meşa ku ji Deriyê Rihayê dest pê kir û li Deriyê Çiyê bi dawî bû de bi sedan kes amade bûn. Piştî meşê li Deriyê Çiyê konser pêk hat.

Konserê bi Koma Nûjen a NÇM'ê dest pê kir û bi Hunermend Ozlem Ozdil û Rojda bi dawî bû. Di konserê de Parlamentera DTP'ê ya Amedê Aysel Tugluk axaftinek kir û anî ziman ku wan bi xewnekê dest pê kir û niha xewna wan vedigere rastiyê. Tugluk, destnîşan kir di karwanê têkoşina wan de gelek kesan jiyana xwe ji dest da, gelek kes hatin girtin û gelek kes ji niha di nava têkoşinê de dimeşin. Tugluk, bi bîr xist ku wan dest ji meşa xwe bernedaye û ji bo azadî û demokrasiyê meş û têkoşina xwe dom dikan.

Piştî axaftina Tugluk, konser bi stranên hunermend Rojda bi dawî bû. Hunermend Rojda bi dengê xwe yê zîz bi hezaran kesên li Deriyê Çiyê kom bibûn heta derengê şevê çosand û demên xweş bi gel da derbaskirin.

Îro meşa aştiyê heye

Her wiha di çarçoveya mîhrîcanê de îro bi beşdariya parlamenterê kevnê DEP'ê Hatîp Dicle, rojnamevan û nivîskar Oral Çalişlar, parla-

menter Ufuk Uras, hevseroka DTP'ê Emîne Ayna û moderatoriya endamê Meclisa Aştiyê Ayhan Bilgen bi mijara 'Di pirsgerê kurd de modela çareseriyê demokratîk' panelek pêk bibe.

Îro jî bernameya zarokan 'Dana qurmefflan a zarokan ji Abîdeya Jiyane Re' û Şahiya Bafirokan pêk bibe. Her wiha pêşandana dansê ya Civata Dansê ya Mezopotamyayê û filmê bi navê 'Baholek û Du Ziman' tê nîşandan. Di saet 18:30'an de li Parkormaniyê heta li hemberî Salona Dawetê ya Ava ya Diclekêntê Meşa Aştiyê tê lidarxistin û li vir jî beşdariya bi hunermendên NÇM'ê yê Şahiya Stranan, Koma Muzîkê ya Gose Bask, Xemgîn Bîrhat, Peywan Arjîn, Hekîm Sefkan, Zozan, hunermendên Akademiya Çand û Hunerê ya Kurd û Alî Askerê de ji bo beşdarên mîhrîcanê bistrên. AMED

Pira hunerê ya Amed-Trabzonê

Listika Şanoya Bajar a Trabzonê ya bi navê 'Dengê Derve' (Diş Ses) li Şanogeha Dewletê ya Amedê hat nîşandan. Derhênera listikê Dilek Guven ji bo projeya xeta Amed-Trabzonê wiha got: "Di navbera her du bajaran de pêşdarazî hene. Hewcedarî heye ku mirov êdî hev fêm bikin û werin cem hev."

Di çarçoveya 9'emîn Mîhrîcana Çand û Hunerê ya Amedê de koma şanoyê ya Şanoya Bajar a Trabzonê ya bi navê 'Dengê Derve' li Şanogeha Dewletê ya Amedê pêşkeşî amediyên kir. Mijara listikê çiroka 2 jinên ku karê malê yê rûn her roj dikin û rojekê bi hişyarbûna cuda dest pê dike. Her du jî di nav kabînekê de ne û dengê ji derve yê mîranê tê herduyan didarizîne û heta dawîya emrê wan mehkûmî kabîneyê dike. Listika ku ji aliyê Zeynep Kaçar ve ha-

tiye nivîsandin derhêneriya wê Dilek Guven dike.

Listik heta niha bi taybet jî li taxên xizan û gundan hate nîşandan. Piştî nîşandana şanoyê gotûbêj hat lidarxistin û hat xwestin ku bi taybetî jî jin pirsan bipirsin. Dilek Guven anî ziman ku piştî nîşandana listikê rastî eleqeyê mezîna hatine û wiha got: "Piştî listikê teqez me gotûbêj li dar dixist. Jinan her tim wiha digot 'ew qutî an jî kabîna di mejiyên de ne'. Dikarim bibêjim listikê di jinên de guhartin çêdikir."

Dilek Guven anî ziman ku projeya xeta Amed-Trabzonê gelek girîng e û diyar kir ku pêşdaraziyên di navbera her du bajaran de dikare bi hunerê jî holê rabe û wiha got: "Di navbera her du bajaran de pêşdarazî hene. Hewceyî heye ku mirov êdî hev fêm bikin û werin cem hev." AMED

Ji dengbêjên jin strîneke bêhempa

Jinên dengbêj bi dengê xwe yê zîz û stran gotin û demên xwe bi hezkerên dengbêjîyê dan jiyên.

Di çarçoveya çalakîyên 9'emîn Mîhrîcana Çand û Hunerê de Koma Dengbêjên Jinên Botanê ya girêdayî Navenda Çanda Mem û Zînê xebatên xwe dimeşîne, li Mala Dengbêjan guhdariya muzîkê dan. Pêşkeşvanê bernameya ku gel eleqeyê mezîna şan da Osman Xunav diyar kir ku di nav çanda dengbêjîyê de cihêkî girîng heye. Xunav zordariya li ser jinên endamên KESK'ê bi bîr xist û derbiri ku zordariya li ser jinên hêj didome. Piştê dengbêj Gulistan, Xanîfe, Xatûn, Asne, Nûdem û Xanim stranên xwe yê jî hev xwestir jî guhdaran re pêşkeş kirin.

Pirtûka 'Newroz' careke din hate weşandin

Pirtûka Muzaffer Oruçoglu ya bi navê Newroz ku di sala 1993'an de hatibû weşandin û hatibû qedexekirin li Almaniyayê careke din hate weşandin.

Pirtûka ku li Almaniyayê jî weşanên Zeleyê hate weşandin ji 520 rûpelan pêk tê. Pirtûk cara yekem di sala 1993'an de li Tirkîyeyê hatibû weşandin û hatibû qedexekirin. Pirtûka ku bi zimanekî herikbar hatiye nivîsandin mirovan caran dibe serê çiyayekî nav gerilayan carna jî mirovan dibe nav pevçûn, geliyên kûr û caran jî dibe deştê. Zimanê pirtûkê de ji gelek xwendekarên re nas bibe.

Roman mirovan derdixê rewîtiya çiyayê wekî; Çiyayê Mazî, Ararat, Munzur, Andok, Sason, Herekol, Cûdî, Çiyayê Şerafettîn û Bradost. Mirov xwe di operasyonên Semsûr, Qers û Rihayê yê ku brûsk dihatin binavkirin de dibîne. Mirov di pirtûkê de hin caran dibe şahidê demên wahşetê û caran jî li Herekolê dibe şahidê hev-dîtinan û caran jî dibe şahidê qêrînê û

mirov xwe cem Zînê ya ku dixwaze li çiyayê Cûdî bigihêje Ronî bibîne.

Bênavber û îro hê jî li hember gotina "teslîm bibin" valakirina şarjorê û bi dengê balafiran heta hişyarbûna Lorî, xemgînî, rengînî, êş, mîzah, coşî di pirtûkê de cih digirin.

Di vî romanê de çemê Firat, Dicle û Zapê jî diherikin. Hemû kew û xezal direvin di kenekî Zînê de bi cih dibin. Lê Zînê bi siya dêwên heftserî re ku ji asîmanan hatine re dikeve pevçûnê. Ger van siyan tune bike dê cihan şîn be, sewal, kulîlk, deng, bêhn veşerî cihê xwe. Di

çavkaniyan de ava zelalê de biherike û bi-huşta ronahiyê dest pê bikira.

Di romanê de fermanîdar Zal tevî Lorî 6 kesên dişîne Bekayê. Di vî navberê de ji Dêrsimê heta Araratê, ji Serhedê heta Çelê pevçûn zêde dibin. Di romanê de gotinên ku di civînan de tên gotin hê îro jî rastiyên xwe diparêzin. Gotinên Zelal yê civînan 3 rojan ser hev diqewimin hinek jê ev in;

"Kesên ku felaketan hewalêyî kesên din bikin nikarin bibin şoresger"

"Bi qedexeyan ve neyê ser min! Diranê kesên ku qedexeyan bixwin paqij dibin!"

"Şova belagatê neke. Vekirî be bila wêrekiya te zêde be"

"Kesê ku demokrasiyê jî muxalefetê hîn bibe dê di îktidarê de demokrasiyê tune bike"

Romana Newroz bi helbesta Oruçoglu ve bi dawî dibe.

Muzaffer Oruçoglu di sala 1947'an de li Goleya Qersê jî dayik bû. Nivîskar û helbestvan Muzaffer Oruçoglu heta niha nêzî 30 pirtûkî nivîsand. Di nav tevgera ciwanan a 68'an de cih girt. Di nav gelek rêxistin û partîyan de cih girt. Di 67'an de di nav de Îbrahîm Kaypakkaya û 9 hevalên xwe jî dibistanê hatin avêtin. Demekê di girtîgehê de ma û cezayê bi tevahiya emrê xwe yê razanê girt.

Piştî ku 13 salan di girtîgehê de ma şandin leşkeriyê. Piştî leşkeriyê revî Ewropayê. Her wiha wenasaziyê jî dike. Di 6 welan de nêzî 60 pêşangeh vekirin.

Nivîskar hê jî bi nivîsandina pirtûkan re mijûl dibe û li Avustralyayê dijî. FRANKFURT

Fîlmên Îranê de li Edeneyê bin

Fîlmên Sînemaya Îranê de di çarçoveya 16'emîn Mîhrîcana Fîlman a Kozaya Zêrîn de ku li Edeneyê tê lidarxistin wekî 'mêvanê taybet' bê temsilkirin.

Fîlmên derhênerên îranî ku di mîhrîcanê navneteweyî de xelat wergirtine de di navbera 8-14'ê hezîranê de bigihêje sînemahezan. Di mîhrîcanê de di beşa sînemaya Îranê de fîlmê Majid Majidî yê bi navê 'Zarokên Bihuşte', fîlmê derhêner Cafer Penahî yê bi navê 'Eynik', fîlmê derhêner Babek Peyamî yê bi navê 'Dengê Veşartî', fîlmê derhêner Abbas Kiyarustemî yê bi navê 'În' û 'Plana Nêz' de bînan nîşandan. Fîlmên ku li Edeneyê di 16'emîn Mîhrîcana Fîlman a Kozaya Zêrîn de bînan nîşandan di mîhrîcanê Tirkîye, Îspanya, DYA, Sîngapur, Fransa, Japonya, Kanada, Îtalya, Îngîlistan, Hollanda, Yewnanistan, Brezîlya û di gelek ên din de xelat wergirtin. TEHRAN

Ocalan: Ji bo çareseriyê amade me

LÎDERÊ PKK'ê Abdullah Ocalan da zanîn ku ew bi xwe ji bo çareseriyê çî ji destê wî tê dîke û wiha got: "Bang li birêz serokwezîr dikim. Di destê we de erk heye. Ji rewşa Menderes û Ozal dersan derxe. Hûn dikarin vî pîrsgirêkê çareser bikin û roleke girîng bilîzin." Ocalan gumanên xwe yê ji ber gotinên rayedarên tirk ên der barê pîrsgirêka kurd de anîn ziman û pîrsa gelo "dixwazin bi gotinan havînê derbas bikin" pîrsî.

Ocalan diyar kir ku heger ev gotin û nîqaş parçeyekî listîkekê bin, dê ev yek rê li ber xetereyan veke û wiha got: "Hîn rewşenbîr jî dibêjin tu plana AKP'ê ya ji bo çareseriyê pîrsgirêka kurd nîn e. Dibêjin AKP bi gotinan dixwaze havînê derbas bike. Ev çîqa rast e, bi rastî çareseriyê dixwazin, zextên Ergenekonê hene, an li hemberî wê zehmetiyan dikîşînin? Ez bi xwe jî, vî gavê bersiva van pîrsan nizanîm".

Ocalan di hevdîtina xwe ya bi parêzeran re de anî ziman ku ji bo çareseriyê divê Serokwezîr Dewleta Tirk Erdogan rola xwe bilîze.

'Tîştê serokomar bike bisînor in'

LÎDERÊ PKK'ê Abdullah Ocalan destnîşan kir ku dewlet vala nasêkine, wekî ku tîştan dîke xwe nîşan dide û wiha got: "Serokomar diaxive û dixwaze her kes pêwîstiya berpirsariyê xwe bi cih bin. Divê her kes vî rast fêm bike. Ev gotin ji bo nexşeya rê girîng in. Diviyabû DTP'ê piştî van gotinan pakêteke çareseriyê amade bikira û bida Serokomar û alikariya wî bikira".

Ocalan anî ziman ku serokomar bi serê xwe nikare pîrsgirêkê çareser bike û wiha got: "Erka serokomar bi sînor e. Alîkarî pêwîst dîke. Di vî de wêzîfê û berpirsariya esasî ya Serokwezîr e. Wekî aliyê kurd, DTP dikare dîtînan bigire, jî daxwazên kurdan pakêteke amade bike û ew jî vî binîrxînin".

Lîderê PKK'ê Abdullah Ocalan di hevdîtina xwe de got: Muxatabê çareseriyê Serokwezîr Erdogan e

Lîderê PKK'ê Abdullah Ocalan guftûgo û hewldanên tîkildarî çareseriyê pîrsgirêka kurd nîrxandin û hişyariya, 'Heger ev listîkek be wê gelekî xeteryê biafirîne' kir. Ocalan destnîşan kir ku Serokomar nikare pîrsgirêkê çareser bike û destnîşan kir ku berpirsariya bîngêhî dîkeve ser milê Serokwezîr Erdogan

LÎDERÊ PKK'ê Abdullah Ocalan, roja çarşemê hevdîtina bi parêzerên xwe re pêk anî û der barê girîngiya parastina rewşa, gotinên rayedarên tirk, êrîş û rexneyên li hemberî Tevera Azadî û çareseriyê pîrsgirêka kurd de, dîtînan xwe anîn ziman. Ocalan parastina rewşa, wekî mafekî pîroz nîrxand û got: "Min berê jî gotibû. Pisîkek jî li hemberî êrîşan xwe diparêze û mafê her kesî yê parastina rewşa heye".

'Xweparastinê refleksa herî xwezayî ye'

Ocalan bi bîr xist ku PKK'ê bi xwe biryara bêçalakîtiyê ya heta l'ê hezîranê girtibû û wiha got: "Lê operasyon zêde bûne. Bi zanêbûnê operasyonan pêk tînin. Operasyonan pêk neyên, bi ser wan de neçe, li çiyê karê te çî ye? Şansêkî bide aşîyê. Çima rê li ber mirina ev qas ciwanan vedikî. Ji aliyekî Îranê bi ser gerîla de dişîni, ji aliyekî bi Iraqê re hevkarîyê dikî û ji aliyekî jî operasyonan pêk tîni. Helbet li hemberî van, wê xwe biparêzin. Li hemberî êrîşan xwe parastin, refleksa herî xwezayî ye'.

Êrîşên li dijî DTP'ê...

Lîderê PKK'ê Abdullah Ocalan êrîş û zextên li dijî DTP'ê û saziyên kurd jî, wekî astengiyên li pêşîya pêvajoya çareseriyê nîrxandin û got: "Ji aliyekî operasyonên li hemberî gerîla pêk tînin. Ji aliyekî dixwazin DTP'ê tîk bibin. Heta hewl didin parlamentêrên xwedî mafê destnedanê bigirin. Bi operasyonan, hewldana tunekirina gerîla û bi êrîşên li dijî DTP'ê nikarin pîrsgirêkê çareser bikin. Heger hûn qadên siyasî yê kurdan teng bikin, operasyonan dewam bikin, bi vî rengî bi ser gel de biçin, wê kurd jî neçar bimînin xwe biparêzin".

'Pîrsgirêk ne aborî, siyasî ye'

Ocalan li ser gotinên Serokwezîrê tirk yê wêkî wan 2 milyar pere şandine herêma jî got: "Birêz Serokwezîr, heta pîrsgirêka siyasî çareser nebe, pîrsgirêka aborî çareser nabe. Divê berê pîrsgirêka siyasî çareser bibe. Li pêşîya Tirkiyeyê 2 rê hene. Ya wê çareseriyê demokratîk pêş bikeve û an jî wê pêvajoya şer û pevçûnî dewam bike".

Lîderê PKK'ê Abdullah Ocalan banga xurtkirina xebat û hewldanên ji bo aşîyê li hemû derdoran kir û got: "Divê Kongeya Cîvaka Demokratîk, der barê pêvajoyê de gel baş agahdar bike û nehêle pêvajoyê were provokekirin".

Ocalan careke din bal kişand ser girîngiya Akademiyên Siyaseta Demokratîk û got: "Divê ev akademi werin avakirin. AKP bi xwe jî, xwedî 300 qadên perwerdehî ye. Li herêma pîrsgirêkê zêde ne. DTP dikare van çareser bike. Wezîfeya siyasatmedaran çareserkirina pîrsgirêkê civakê ye".

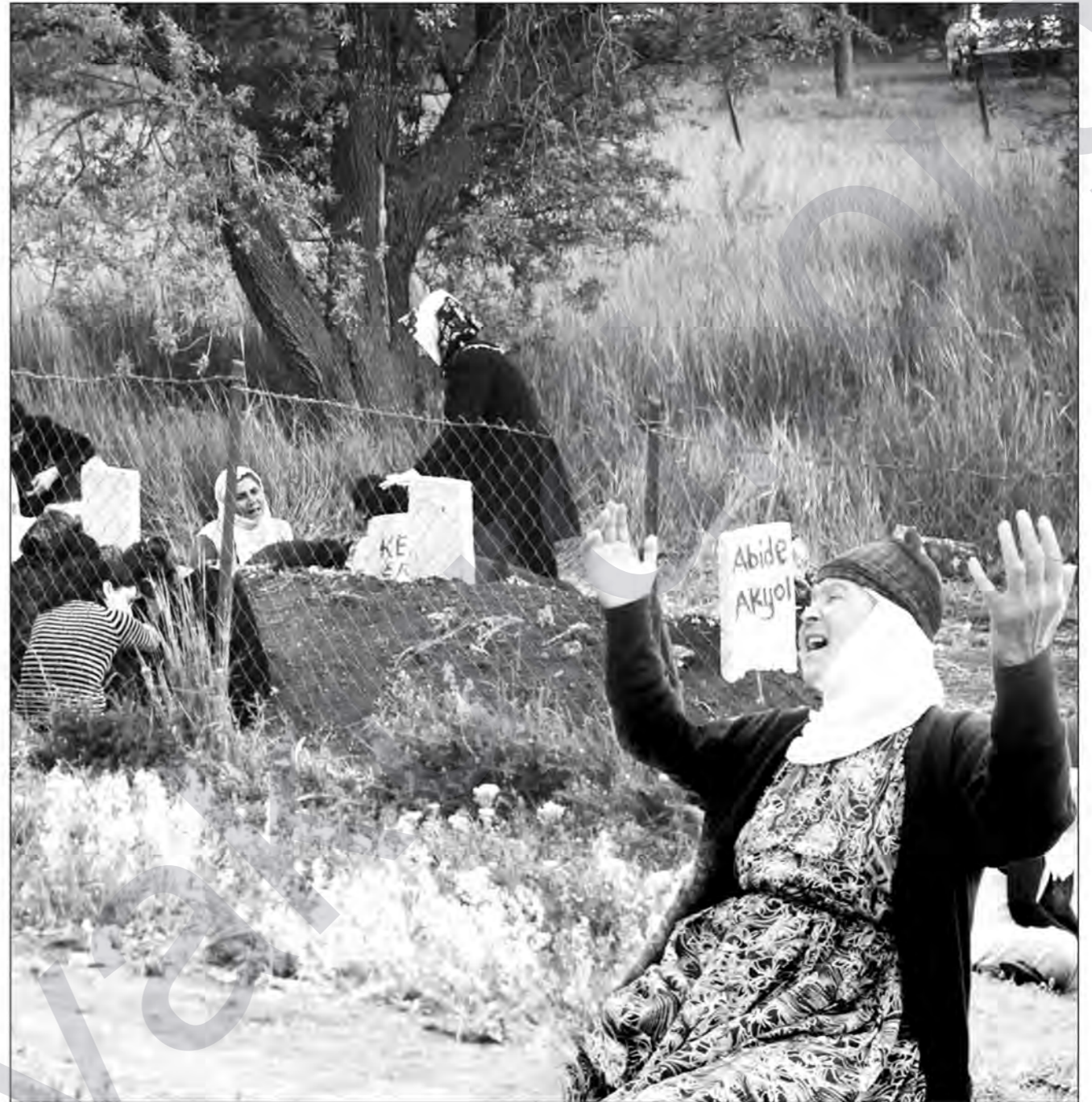
'Tirkên spî'

Ocalan di hevdîtina xwe de bal kişand li ser îtîhat û terakkîyê û got: "Operasyon bi djwarî û berfirehî dewam dikin. Kurê Menderes, der barê kuştina bavê xwe de hinek tîştan tîne ziman. Kiryarên li hemberî bavê xwe û berpirsariyan dizane. Ev klîkê ku li pêşîya çareseriyê pîrsgirêka kurd asteng in. Ev klîk xwedî mîrateyêke 100 salî ye. Ji sala 1905'an û vir ve dewam dîke. Ev klîk tirkên spî ne. Di nava wan de tirkêkî eslî nîne. Têkiliya wan, bi tirkîtiyê re nîn e. Tirkên ne tirk, tirkên spî ne." Ocalan 2 tîştên girîng destnîşan kirin: "Van kes û derdoran Sultan Abdulhamîd dorpêç kirin û tîkê birin. Piştê Mustafa Kemal dorpêç kirin".

Ocalan bal kişand li ser Şerê Azadîyê (Kurtuluş savası) û got: "Di Şerê Azadîyê de 3 enî hebûn. Eniyek çepgir û komünîst bûn. Eniyek Îslamî bû. Eniya din jî kurd bûn. Komünîstan destek dane Şerê Azadîyê. Mustafa Suphî û hevalên wî, ji bo destêkê, hatin Tirkiyeyê. Saîdê Nursî, Mehmet Akîf û hevalên wan, destek dane Şerê Azadîya Tirkiyeyê. Kurdan jî, di Şerê Azadîya Tirkiyeyê de aktif rol lîstin. Mustafa Kemal, di navbera her sê eniyên de navbeynkar bû û dengêkê pêk anî. Di Şerê Azadîyê de enî teva ligel hev bûn. Peymana vî hevkarîyê jî Destûra Bîngêhî a 1921'ê ye.

Li bîdengiya demokratîkî rexne

Lîderê PKK'ê Abdullah Ocalan bîdengiya demo-

'Komkujiya Zanzîrtê karê Ergenekonê ye'

OCALAN, destnîşan kir ku Ergenekon hêj xurt e û wiha got: "Li Tirkiyeyê ev enî, di rengê Şerê Taybet û Ergenekonê, hîn jî bi hêz in. Ji sedî 70 hêj di nava artêş û burokrasiyê de hene. Rast e, Hilmi Ozkok, 4 darbe dane rawestandî. Hilmi Ozkok, dema li ser kar bû, xwarina xwe ji mal dani. Ji bo ku jehrê nedîn wî. Bi tenêya serê xwe li balafîran siwar dibû, li keştîyan siwar dibû û netirsina xwe şanî wan dida. Mustafa Balbay, di nivîsên xwe yê rojane de, dibêje: "Em 99 in, ew yek e. Ew ê li hemberî me bikaribe çî bike, xwe li ber me nagire." Her kes li dijî Hilmi Ozkok bû. Hilmi Ozkok, tenê bû. Heman tîşt li hemberî Mustafa Kemal jî kirin pratîkê. Ew jî tenê bû. Helwesta Hilmi Ozkok, mîrateya 60 salan a darbeyên leşkerî tîkê bir. Hilmi Ozkok, digot, "Pêwîst e siyasat rola xwe bilîze." Digot, ez destûrê nadim ku artêş bikeve nava siyasatê. Hilmi Ozkok,

dixwest bêje ku, pêwîst e hiqûq û siyasat rola xwe bilîze. Cudatiya artêş û siyasatê dîni ziman. Mustafa Kemal jî, siyasat û artêş jî hev cuda kiribû."

AKP'ê îstîsmariya Ozkok kiriye

Ocalan, got 'lê siyasatê rola xwe nelist' û AKP'ê di 5 salên pêşî de, jî vî helwesta Ozkok îstîsmar kiriye. Ocalan, wiha axivî: "AKP'ê di 5 salên destpêkê de sêdewariyê mezîn jî helwesta Hilmi Ozkok girt û ew îstîsmar kir. Lê dema ku Ergenekonê dest avête wî, çû Amerika, çû vir û dera din. Alîkarî xwest. Piştê, bi ser Ergenekonê de çû. Gotinên Karadayî hene. Dibêje: "Min desthilatdarî li ser sifreyê zêr danî û li ber Mesut Yılmaz danî. Lê baş bi kar neanî". Di heman rengî de, Kivrikoglu jî, heman tîşt jî bo Ecevit pêk anî. Karadayî û Kivrikoglu jî gelek tîşt dizanî-

bûn. Wan jî dixwest ku gav bêne avêtin. Ew, berî Hilmi Ozkok bûn. Eger ev hewldanên wan nebûna, rê venekiribûna, Hilmi Ozkok jî nikaribû bi vî rengî herket bike."

Komkujiya Zanzîrtê tîjî ders in

Ocalan, di vî hevdîtina xwe de jî bal kişand ser komkujiya li gundê Zanzîrtê û got kesên dixwazin jî gundê Zanzîrtê fêm bikin tîjî ders dê de hene. Ocalan, wiha axivî: "Bûyera gundê Zanzîrtê, jî bo kesên bixwazin rastîyê fêm bikin, bi dersên girîng dagirtî ye. Bûyera gundê Zanzîrtê, kiryarê kes û derdorên ku naxwazin pîrsgirêkê çareser bibe bû. Kiryarê Ergenekonê ye. Ev enî, xwe bi vî rengî nîşan didin.

kratên Tirkiyeyê jî rexne kir û got: "Rojev tîjî ye. Şer û nîqaş hene. Li hemberî van demokrat çî dikin? Divê demokrat ji bo aşî û çareseriyê bikevin nava tevgerê. Bi taybetî yê ku xwe çepgir dibînin, wezîfeyêke mezîn dîkeve ser milê wan. Di vî çepgirî û demokratîkî werin cem hev û eniyekê ku demokratîk li Spanyayê li dijî Franco ava kiribû, ava bikin. Spanya jî ber wê tîkîşînê bi ser ket û bû dewleta herî bi hêz û demokratîkî ya Ewropayê. Divê demokrat û çepgirên Tirkiyeyê jî, pratîka eniya Spanyayê mînak bigirin û ji bo aşî û çareseriyê bixebitin". STENBOL / ANF

HAWAR

Aram Basın Reklam ve Yayıncılık
Tic. San. Ltd. Şti. Adına İmtiyaz
Sahibi ve Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü
Bedri ADANIR
Adres:
Kooperatif Mahallesi
Gevran Caddesi 1 Geçit.
Sarıoğlu Apt. Kat: 4 No:14 Ofis
Yenişehir - Diyarbakır
TEL: 0 (412) 229 00 30
Fax: 0 (412) 229 00 39

Baskı (ÇAP):
Stenbol: Gün Matbaacılık, Reklam,
Film, Basım, Yayın,
Tan. San. Tic. Ltd. Şti.
Beşyol Mah. Akasya Sok.
No: 23/A
Sefaköy - Küçükçekmece
İstanbul
Tel: 0 (212) 580 63 80
Edene: Arslan Güneydoğu
Gazetecilik,
Matbaacılık, Kağıtçılık A.Ş
İstiklal mah. İstiklal Cad.
No: 44 Seyhan
Edene
Yayın Türü: Süreli

Hem diz in hem jî topiz in!

Li navçeya Elkê cerdavanên ku êrîşî DTP'yan kirin, piştê jî der barê wan de gilî kirin. Ligel van kirinên cerdevanan Dozgeriya Komarê li şûna ku der barê cerdevanan lêpîrsînê bide destpêkirin, der barê DTP'yan de lêpîrsîn da vekirin

Li navçeya Elkê ya Şîmexê piştî ku sercerdevan Reşîr Durmuş û hin cerdevanên din êrîşî DTP'yan kiribûn, li ser giliyê cerdevanan der heqê DTP'yan de lêpîrsîn hate vekirin. DTP'yan dan zanîn lêpîrsîna der barê wan de hatiye vekirin bi temami derhiqûqiye, di bûyerê de mexdûr bûne û dan zanîn piştî vê mexdûriyê jî bi awayekî trajikomîk der heqê wan de gilî bûye.

Li navçeya Elkê êvara hîlbijartinê sercerdevan Reşîr Durmuş û hevalên wî yê cerdevan piştî DTP'ê hîlbijartin qezencîr êrîşî avahiya partiyê û malên DTP'yan kiribûn. Di bûyeran di xisara

madî pêk hatibû û gelek kes birîndar bibûn. Tevî ku di ser bûyerê de 2 sal derbas bûne, ji aliyê Serdozgeriya Komarê ya Elkê ve tu lêpîrsîn nehate vekirin. Cerdevanên ku hefteya borî dîsa êrîşî kirin, derbarê DTP'yan de li Dozgeriya Komarê gilî kirin. A. Kerim Ataman, da zanîn ku 3 hefte berê dema bi hevalên xwe re li ber qahwexaneyê rûdinişt sercerdevan Durmuş û xizmên wî êrîşî wan kirine û diyar kir ku tenê ji bo navê wan di çapemeniyê de cih girtiye rastî êrîşê hatine. Ataman, da zanîn di dema êrîşê de polîsan mudaxele nekiriye heta piştigiriyê daye êrîşê û destnîşan kir ku piştî bûyera qewimî

cerdevanan li dozgeriyê der heqê wan de gilî kiriyê. Ataman, daxuyand ku tevî ew bi xwe mexdûr bûne der barê wan de gilî bûye û bi lêv kir ku Serdozgeriya Komarê gilî qebûl kiriyê û der barê wan de lêpîrsîn daye destpêkirin. Ataman ku da zanîn wekî partiyîyan bi hîstiyarî nêzik bûne, diyar kir ku ji ber vê yekê derheqê cerdevanan de gilî nekirine û destnîşan kir ku tevî vê yekê li ser giliyê cerdevanan dozgeriyê derbarê wan de lêpîrsîn daye destpêkirin.

2 caran mexdûr bûn

Ataman, da zanîn tiştên hatine jiyîn derhiqûqî e û diyar kir ku li gel ku

mafîdar bûn ew anîne reşkek sûcdar. Ataman, daxuyand ku li navçeyê her tim bêhiqûqî hene û bal kişand ku hemû saziyên dewletê jî dibin hevparê vê bêhiqûqiye. Ataman, da zanîn wekî dema berê niha jî dewlet hewl dide cerdevanan bi sûccên wan re biparêze û wiha got: "Serdozgeriya Komarê ya Elkê alî digire. Şeva hîlbijartinê dema cerdevanan êrîşî me kir me li dozgeriyê gilî kir. Lê tevî ku di navberê de 2 meh derbas bûn hîn ne doz ne jî lêpîrsîn nehatiye vekirin. Dema rewş wiha be cerdevan dîsa êrîşî me dikin. Dema derheqê wan de doz bê vekirin dê carek din tiştêk wiha nekin. Ji ber

zanin tiştêk bi wan nabe êrîşî me dikin. Û piştê jî diçin gilî dikin. Ev rewşek sosret e. Hem êrîşî me dikin û piştê jî debarê me de lêpîrsîn tê vekirin."

"Dixwazin li navçeyê kaosê derxin"

Ataman, derbirî ku li navçeyê jî hîlbijartinê herêmî heta niha hewl tê dayîn rewşek kaosê bê derxistin û wiha dom kir: "Em ditirsîn ku encamên hîn girantir dervekin holê. Cerdevan jî çêkên dewletê hêzê digirin. Dewlet jî li hemberî tiştên tîn jiyîn bédeng dimîne û heta alî digire. Li herêmê cerdevan hemû karên qirêj dikin. Divê pergala cerdevaniyê zûtirî demê bi dawî bibe." ŞIRNEX / DÎHA

Bi hezaran kes çûn konên sersaxiyê

Konên sersaxiyê yê ku ji bo gerilayên HPG'ê yê ku li Licê û Mûşê di pevçûnan de jiyana xwe dest dabûn hatine vekirin ji aliyê hezaran kesan ve tîn ziyaretkirin.

Parlamentêrê DTP'ê Hatîm Geylanî, rêveberê Navenda Giştî yê DTP'ê Salîh Yıldız, Endamên Însiyatîfa Dayikên Aştiyê, Şaredarê Bajêrgêhê Hurşîr Altekin, Endamên Meclîsa Şaredariyê, Sarokê DTP'ê Geverê Arîf Karay, rêveberên DTP'ê Geverê, endamên YDG-M'ê, endamên Komeleya Welatîyên Azad, endamên KESK, DÎSK, DÎVES'ê jî di nav de bi hezaran kes çûn serdana konê sersaxiyê ya li Gundê Garê ya bi ser Şemzînanê jî bo gerilaya HPG'ê Leyla Şavli hatiye vekirin.

'Bila baş nêzikî vê şansê bibin'

Di konê sersaxiyê de parlamentêrê DTP'ê Hamît Geylanî axivî û bal kişand li ser biryara bêpevçûnê ku dê di 1'ê hezîrê de bi dawî bibe û xwest ku hikûmet û Serokwezîr Recep Tayyîp Erdogan baş nêzikî vê şansê bibe. Geylanî wiha axivî: "Di nava meheke de 30 gerîla û ji 30'î zêdetir leşkeran jiyana xwe ji dest da. Di nava meheke de dewletê li çiya bombe barand. Hikûmet û Serokwezîrê ku vê pevçûnê baş nanirxîne tenê bi çend gotinên Serokomar ve dixwazin derbas bikin." Geylanî got ku gelê kurd dê piştî 1'ê hezîranê jî xwedî li şehîdên xwe û nîrxên xwe derkeve û axaftina xwe wiha domand: "Di pîrsîrêka kurd de muxabatê esasî bîniqas

birêz Abdullah Ocalan e. Divê ev yek baş bê zanîn. Li cihanê kîjan gelan ligel ku canê xwe dide axê lê dîsa jî aştiyê dixwaze. Kîjan gel ligel windayên xwe biratiyê dixwaze. Werin daxwezên dayik û bavên vê gelî yê biqîmet bi cih bînin. Destên wan ên aştiyê bigirin û bersiveke êrîni bidin. Piştî axaftina Geylanî bavê Leyla Şavli, Abdurrahman Şavli jî axivî û got ku keça wî şehîda gelê kurd e û bila serê gelê kurd sax be.

'Bila cenezeyan bînin me'

Li navçeya Geve a Colemêrgê jî konê sersaxiyê yê ku bo gerilayê HPG'ê Abdullaganî Uyar hatibû vekirin jî ji aliyê hezaran kesan ve hate ziyaretkirin. Parlamentêr,

şaredar jî di nav de gelek kes çûn konê sersaxiyê. Dayika Abdullaganî Uyar, Emîne Uyar spasiya xwe li kesên hatiye kir û got ku wê heta niha 3 zarokên xwe di tekoşîna azadiyê de daye. Emîne Uyar xwest aşî pêk bê û wiha axivî: "Di vî şerî de 3 zarokên min şehîd ket. Ew şervanên azadiyê û parazvanên mazlûman e. Ez li vir bang li dewletê dikim bila cenazeyên şehîdên min bidin min. Di rayedarên wî dewletê de mirovahî û misilmantî qediyaye."

Li aliyê din li navçeya Patnosa Agiriyê û Melazgîra Mûşê jî konên sersaxiyê yê ku bo gerilayên HPG'ê İkrâm Kalbîşen û Tayfur Ogur konên sersaxiyê hatibû vekirin ji aliyê hezaran kesan ve tîn ziyaretkirin. COLEMÊRG

42 sal ceza hate xwestin

STENBOL

Der barê Sabrî Denizê ku bi idiyaya 11 wesayîten tu yê polîsan jî di nav de hene şewitandiyê dozger heta 42 salan ceza xwest. Di danişîna ku li 9'ê min Dadgeha Cezayê Giran a Stenbolê hati dîtin de Sabrî Deniz û parêzerê wî amade bû. Dozgerê Komarê Selîm Berna Altay di danişînê de mutalaya xwe aşkera kir. Dozger îdia kir ku Sabrî Deniz beppîrsyarê şewitandiyê 11 wesayîten tu di nav de 3 wesayîten polîsan jî hene ye. Di mutalaya dozger de tê xwestin ku Sabrî Deniz jî endamtiya PKK'ê, 3 caran zirar dayîna malên kesan û 8 caran jî teşabbuskirina zirar dayîna malên kesan jî 9 salan heta 42 salan bê cezakin. Sabrî Deniz jî di parasma-meya xwe de sûc qebûl nekir û xwest ku bê berdand. Piştî parastinê jî bo ku ewraqên kêm bînin temamîkirin doz hate talûkîkirin.

Li Wanê 10 kes hatin binçavkirin

WAN

Di encama serdagirtina malan a li Taxa Xaçortê de 9 jê zarok 10 kes hatin binçavkirin. Yekîneyên Midûriyeta Polîsan a Wanê di seatekê evê de li Taxa Xaçortê di ser gelek malan de girtin. Di serdagirtinê de 9 jê zarok bi tevahî 10 kes hatin binçavkirin. 10 kesên îfade-yên wan heta derengî şevê dom kir, serbest hatin berdan.

Xwendekareke xwe kuşt!

SÊRT

Li navçeya misirca Sêrtê hate îdiakirin ku xwendekara lîseyê Evîn Polat (17) xwe kuştîye. Li gorî îdiayan Evîn Polat li mala xwe ya li taxa Bahçelievlerê xwe daliqandiyê. Der barê sedema "întiharkirina" Polat de agahî nehat girtin. Cenazeyê Polat jî bo otopsiyê rakirin Nexweşxaneyê Dewletê ya Sêrtê. Piştî otopsiyê jî cenaze li Goristana Asrî ya Misircê hate definkirin.

Di qezaya trafikê de 4 kes mirin

AFYON

Li Afyonê minîbusek û taxsiyek li hev qelibîn. Di encama qezaya trafikê de 4 kesan jiyana xwe ji dest da. Di qezayê de kesek jî birîndar bû. Li gorî agahiyên ku hatine bidestxistin taxsiya aydî Omur Ekici, li ser rîya Dazkîrî û Denizliyê bi minîbusekê qelibî. Di qezayê de Sibel Ekici, Nermîn Tulek, Omur Ekici û zarokê 23 rojî Bahtiyar Melik Ekici li cihê bûyerê jiyana xwe ji dest da. Kesekî ku di qezayê de bigirani birîndar bûye jî rakirin nexweşxaneyê.

Li Serayê teqîn: Zarokek birîndar bû

Li navçeya Seraya Wanê zarokek ku bi diya xwe re çûbû pincarê di encama teqînê de birîndar bû. Li gorî agahiyên ku hatine bidestxistin li Gundê Koçkirina Jurî ya bi ser navçeya Serayê zarokê bi navê Unal Demîr (13) bi diya xwe re çûye pincarçînî. Demîr dema ku pincar diçînî pêlî madeyê teqemenî kiriyê. Di encama teqînê de Demîr birîndar bûye û ew rakirine Nexweşxaneyê Dewletê ya Serayê. WAN

Li DTP'yan lêpîrsîn hate vekirin

Der barê rêveberên DTP'ê û Endamên Meclîsa Şaredariya Navçeya Bismilê Amedê de jî ber ku tevî çalakiya protestokirina anîna Rêberê PKK'ê Abdullah Ocalan a Tirkiyeyê bûne lêpîrsîn hate destpêkirin.

Pêkutiyên li hemberî rêveber û endamên DTP'ê bi dawî nabin. Her roj bi hincet û îdiayên cur bi cur der barê wan de doz û lêpîrsîn tîne vekirin. her wiha li aliyê din jî rastî êrîşî cezayên giran tîn.

Dozgeriya Komarê ya Bismilê bi îdiaya ku di çalakiyên 15'ê Sibate de sloganên ne qanûnî hatine avêtin der barê Serokê DTP'ê Bismilê Hayde Ozalp, rêveberê DTP'ê Yemlihan Erdem, Serokê Komeleya Çand û Hunerê ya Bismilê Süleyman Bakir, Endama Meslisa Giştî ya Bajâr Emîne Ozer û Endamê Meclîsa Şaredariya Bismilê Bahrî Erdem de lêpîrsîn da destpêkirin. Di çarçoveya lêpîrsînê de kesên navborî çûn emniyetê û îfade dan. AMED

DTP

Li Amedê sewqiyata leşkerî

Li Kurdistanê operasyonên Artêşa Tirk didome. Li Amedê gelek tank û wesayîten bi zirx ber bi Farqînê ve hatin sewqîkirin. Li gorî agahiyên ku hatine bidestxistin ji 7'ê min Fermandariya Qolordiya Amedê gelek wesayîten leşkerî ber bi navçeya Farqînê hatin sawqîkirin. Her wiha hate hînbûn ku dema sewqiyatê de tedbîrên berfireh hatin girtin û wesayîten ku hatine şandin jî dê di operasyonan de bînin bikaranîn. AMED

Piştigiriya ji bo mitîngê didome

Li Êlihê jinan di daxuyaniya xwe de diyar kir ku dê dengê xwe bikin yek û bibin hêza çareseriyê. Li Licêyê jî ji bo banga tevlebûna mitînga jinê ya dê li Amedê bê lidarxistin belavok belav kirin

Endamên Meclîsa Jinan a DTP'ê a Êlihê bi daxuyaniyekê piştigiriya dan mitînga ku li Amedê tê lidarxistin. Li Licêyê jî jinan ji bo tevlebûna mitîngê belavok belav kirin û jî jinan piştigiriya xwest.

Endamên Meclîsa Jinan a DTP'ê a Êlihê diyar kir ku dê piştigiriya bidin mitînga 31'ê gulanê ya li Amedê pêk tê. Der barê mijarê de li avahiya DTP'ê ya bajar daxuyaniyek hate dayin. Endama Meclîsa Jinan a DTP'ê Hulya Îpek daxuyaniya da. Îpek di daxuyaniyê de bal kişand ser nîqaşên ku der barê pirsgerêka kurd de tên kirin. Îpek, diyar kir ku divê herî zêde jin der barê çareseriyê pirsgerêkê de nêrînen xwe bînin ziman û wiha axaftina xwe dom kir: "Di şerê ku bi salan e dom dike de herî zêde jinan zirarê dît. Li dijî serdestiyê, kuştin û qetlîamê divê nêrîna jinê ya di hêla aşî, çareserî û azadiyê bêtir derkeve holê." Îpek bal kişand ser mitînga ku dê 31'ê

gulanê de pêk bê û got ku dê bi girseyî tevli mitîngê bibin û dengê xwe bikin yek. Îpek, daxuyand ku jin dê bibe hêza çareseriyê.

Belavok belav kirin

Her wiha li Licêyê Amedê jî bo banga tevlebûna mitînga jinê ya dê li Amedê bê lidarxistin belavok hatin belavkirin. Têkildarî mitînga jinê ya dê di 31'ê gulanê de li Amedê bê lidarxistin, li avahiya DTP'ê ya Licê civîn hate pêkanîn. Endamên Însiyatîfa Jinê ya Licê û Şaredara Licê Fikriye Aytin jî di nav de gelek jin tevî civînê bûn.

Gulten Balkaş ku di civînê de li ser navê Însiyatîfa Jinê ya Licê axivî, bang li jinan kir ku tevî mitînga navborî bibin. Balkaş, bi bîr xist ku di demê ku pirsgerêka kurd tê nîqaşkirin de dê roja yeksemê li Amedê meşeke girseyî li dar bixin. Her wiha jinan li navçeyê jî bo mitîngê belavok jî belav kirin. AMED / ÊLİH

Jinan ji bo banga tevlebûna mitînga paşê ya dê li Amedê bê lidarxistin belavok belav kirin.

Mosuo ji hêla jinan ve tê birêvebirin

Welatê Mosuo yê başûrê Çînê jî hêla jinan ve tê birêvebirin. Mosuo yê bi rêveberiya jinan li cihanê dibe mînak. Li vî welatî asta şidetê kêm bûye. Rojnameger û doktor Ricardo Colera arjintîni 2 mehan ji bo lîkolînê li Mosuo yê ma. Li gorî rojnameger li vî welatî herî zêde gotinên jinan li pêş in.

Coler, lîkolîna xwe di pirtûkê de berhev kir. Rojnameger Coler, destnîşan kir ku welatê ku ji hêla jinan ve tê birêvebirin dê ji bo cihanê bibe mînak. Li Mosuo yê jin bi hêz e û hêza

xwe ji bo zêde qezenckirina peryî serf nake û jî bo malbat û jiyaneke rihetir serf dike. Her wiha tiştê herî berbiçav jî şidet e ku li vî welatî nîn e. Her çavêkê pirsgerêk hene, lê vî welatî pirsgerêk tu carî bi şidetê nayê çareserkin. Hêrsbûn û tolhildan li gorî civaka Mosuo yê şerm tê nixandin û her wiha statuya mirovan dixê xetereyê. Her wiha mêr herî zêde di karên fîzîkî de dixebitin. Dîsa li Mosuo yê şaredar mêr in. 25 hezar mirov li Mosuo yê dijîn. Ji bo Mosuo yê peyva bav bêwate ye. PEKÎN

Dixwazin ew bi xwe namzetên jin diyar bikin

Rêxirawên jinan ên kurd bi sedema destnîşanekirina berendamên jin ji bo hilbijartinên parlamenê nêrîna wan li ber çav nagirin, gazinan ji hizban dikin û daxwaz dikin ku ew bi xwe namzetên jin destnîşan bikin.

Di hilbijartina rabirdû de ji sedî 25 bo jinan hatibû destnîşankirin, lê vî carê ji sedî 30'ê kursiyên parlamenê jinan re ye. Bi vî jî 111 endamên Parlamena Kurdistanê divê 33 endam jin bin. Li gorî mercên komîsyonê, di her listeyekê de ji sê berendamên pêwîst e yek jî wan jin be. Endamê Ofîsa Sekretaryeta Yekîtiya Afretên Kurdistanê Cule Hacî da zanîn, bi sedema di destnîşankirina berendamên jin de bo postên hizbî û fermî nêrîna Yekîtiya Jinan wemagire me gelek caran partiya xwe (PDK) rexne kiriye lê piştî gotûbêjan em lihevhatin danîna jinan ji aliyê partiyê ve bi hevahengî be.

Ev zêdeyî mehekê ye Yekîtiya Afretên Kurdistanê, listeya namzetên xwe daye partiya xwe. Di vî der barê de Cule Xan dibêje: "Piraniya ew kesên em piştigiriya wan dikin bibin endamên parlamenê, jinên genc in. Em dixwazin bikaribin jinên çalak û xwedî hêz ku di berjewendiyê jî û xelkên Kurdistanê de bin bigihînin parlamen. Ne bi wê keça filan kes e yan diploma wê heye. Di listeya xwe de me ew tişt li ber çav negirtine."

Bi baweriyê beşekî jî jinan, ger hizibê şewra rêxirawên jinan berendamên jin destnîşan bike, tê wateya ew piştguh xistine. Di vî der

barê de Endama Parlamenê Kurdistanê Xeman Zîzar wiha diaxive: "Ger baweriyê hizbekê bi karê rêxirawên xwe hebe, jinekê hildibijêre ku rêxiraw piştigiriya wê bikin. Ya girîng ew jinên tîndiyarkirin rewşbîriyê wan a giştî hebe û jî rewşa siyasî bi agah bin."

Endama Sekretaryeta Yekîtiya Jinên Kurdistanê Seywan Rustem, da zanîn ku Sekreterê Giştî yê YNK'ê Celal Talabani di civîneke giştî de li gel Yekîtiya Jinên Kurdistanê jî wan re gotiye di mesela destnîşankirina berendamên jin de em ê bi we bişewirin û domand: "Me pêşniyar kiriyê mekanîzmak bo berendamên wan jinan bê danîn. Em dixwazin jinekê bişînin parlamen nûnerê rast ê jinan be û bi mafê mirov ve girêdayî be." Lê li ba xelkê ne pir girîng e ew parlamenterên diçin parlamenê jî aliyê hizban an rêxirawên ve bînin hilbijartin, girîng ew e dengê jinan bin. Şehên Kerîm 27 salî ye, mijarê wiha rave dike: "Ya girîng ew e jina ku here parlamen zehmetiyên jinan dîtibin, ne keça berpirsekî bê danîn. Ger keçeke hejar a lihevhatî be, dizane rewşa jinan çawa ye. Bi taybetî derdê hejarî ku hiç hatineke jinên malê tune û hikûmet girîngiyê pê nade." Li gorî nûnerê Sekretaryeta Yekgirtîya Xwişkên Îslamî yê Kurdistanê Hawraz Şêx Ehmed, Yekgirtû yekalî bûye û wan jinên ku niha li ser listeya wan li parlamen in dide alî: "Ew parlamenterên ku wê bînin ger ji yê berê ne baştir bin pir xirab e, pêwîstiya me bi guhertinê heye." HEWLÊR

Depresyona piştî welidînê xetere ye

AMED

Dayik piştî ku zarokê dinê dikevin depresyonê. Depresyona ku piştî welidînê pêk tê li ser derûnî û bedena jinê bandoreke neyînî dike. Pisporan da zanîn ku piştî welidînê tîkiliyê taybet di navbera dayik û zarokan de çêdibe. Piştî ku zarok hate dinê jiyana jinê bi tevahî diguhere. Pisporan diyar kir ku herî zêde jin bi giliya depresyonê serî li doktoran didin. Di nava 100 jinan de 15 jin piştî welidînê dikevin depresyonê. Pisporan da zanîn ku depresyon di dema ducanîbûnê de jî pêk tê. Depresyon wekî girîna bê sedem, xwe sûcdarkirinê xwe dide der. Pisporan, da zanîn ku li dijî depresyonê divê dayik tîkiliya xwe ji kesên nebire û jî kesên pispor alîkariyê bixwaze. Ji bo dayikan dewreke gelek zehmet e.

Bo jinên cihanê ajansê tê avakirin

PARIS

Neteweyên Yekbûyî li dijî şidet û cudaxwaziya ajansa jinan ava dike. Dê salek şûn de ajansê avakirin û armanc dikin ku wekî UNICEF'ê bi hêz be. Ajansa ku ji hêla Neteweyên Yekbûyî ve tê avakirin, ji bilî şideta li hemberî jinê, dê li dijî AIDS'ê têbikoşe. Milyarek dolar budjê ji bo ajansê hate veqetandin. Ji bo ajansê wekî yê penaber (UNHCR) û zarok (UNICEF) re bi milyaran pere tê veqetandin. Sekreterê Giştî yê YN'ê yê berê Kofi Annan di sala 2006'an de dest bi xebata avakirina ajansê kir. Bi piştigiriya welatên Îskandinav ve pêsketîneke berbiçav pêk hat. Tê armanc kirin ku heta dawiya salê ajansê avakirin. Mijarê di Lîjneya Giştî ya YN'ê bê qebûl kirin.

Ji bo piştigiriya navenda jinan vebû

STENBOL

Ji hêla Komeleya Muteşebîsê ya Jinan (KAGİDER) Navenda Pêsketîna Jinan 'Em' hate vekirin. Tê armanc kirin ku bi vî navendê jinan tevli qada kar bikin. Dê her sal der barê muteşebîsê û serokatîyê de perwerdehiyê bidin 300 jinan. Armanc dikin ku jinan di her qadê de pêş bixin. Organîzatorên xebatê da zanîn ku dê her sal hejmara jinan zêde bikin û jinan tevli qada hilberînê bikin. Her wiha dê bi vî xebatê jinan di her hêlê de agahdar bikin. Perwerdehiyê jî hêla pisporan ve bê dayin.

BÎRANÎN

Piroz dikim ez salvegera we li ser sûkan seher xweş rewşa we ji bo gelên xwe rêzaniya we me navê te kola li ser dilê xwe
Hêvî Botan

Sed bawerim ez, demokrat in hûn ji ber vî rewşê serfiraz in hûn ji bo keş û lawan navnîşan in hûn me navê te kola li ser dilê xwe
Hêvî Botan

Bi sûnd û peyman hûn ê bidomin navend û navçeyan ciwan bixwînin bi rewşenbîrî hûn dê bimînin me navê te kola li ser dilê xwe
Hêvî Botan

Ji bo civakê perwerde ne hûn wan rûpelên we rêz bi rêz bixwînin ronahî tê de her em dibînin me navê te kola li ser dilê xwe
Hêvî Botan

Her em bawer in hûn dê her hebin astengî jî bo we êdî tune bin hezkirina we her tim zêde be me navê te kola li ser dilê xwe
Hêvî Botan

Fatma Ozer
(Hêvî Botan)
1980 -2007

Li ser navê malbata wê
Nacî û Ekrem

Ji çiyayên Kurdistanê çawa li jiyana dinê?

IAMED DICLE BEHDÎNAN / ANF

Em li yekîneyê gerîla ya çend saetan dûrî navçeya Şemzînanê ne. Ji bo çêkirina nûçeyan û nîqaşê bi gerilayan re bikin ji bo demê em li vir in.

Li van çiyayên tiştên li cihanê diqewimin ji radyoyê tê şopandin. Ancax hin yekîneyên gerîla derfetên wan ên temaşekirina televîzyonê jî hene. Li yekîneya ku em bûne mêvan televîzyonek heye. Di dema saeta nûçeyan de çend deqîqeyan televîzyonê vekirin. Dema em fersendê dibînin, bi gerîla û fermadaran re li ser meseleya kurd ku rojê Tirkîyeyê dagir kiriye, çareserî û aştiyê diaxivin.

Her yek ji cihêkî ye

Di nûçeyan de behsa 4 gerilayên ku li Licê jiyana xwe ji dest dane tê kirin. Agahiya 4 gerilayên li herêma Garisa jî li ser vê nûçeyê tê zêdekirin. Ew li tel-

Zarokên kurd ên li çiyayê bilind ên Kurdistanê tiştên li cihanê diqewimin ji radyoyê dişopînin. Ancax li hin yekîneyan derfetên temaşekirina televîzyonê jî hene. Zarokên kurd li çiyayên Kurdistanê hemû cihanê dişopînin

evîzyonê dinê û nêrînan wan li ser wêneyên hevalên wan dicive.

Di vê yekîneya nêzî sinorên herêma gerilayên 21 sal in li ser van çiyayan e û yê saleke di nava gerîla de ne jî hene. Gerilayên jin û mêrên ji Urmiye, Amed, Botan, Efrîn, Silêmaniyê li vir hene. Ev kesên ku her yek ji cihêkî ye, sedema wan a li vir, çawa, hefta gihîştine vir serpêhatiyên jiyane, nivîsîna wan gelekî zehmet e. Di televîzyonê de axaftina dayikên gerilayên ku zarokên wan li Garisa û Licê jiyana xwe ji dest dane, zarokên xwe yê li van çiyayan serbilind dike.

'Çima ez ne li vir bim'

Piştê behsa bîranînan bi hevalên xwe yê ku jiyana xwe ji dest dane û bîranînan xwe yê dawiyê dikin. Yê bi hev re wêne kişandine wêneyên xwe nîşan didin. Tiştê ku em dixwazin hîn bibin, li vê yekîneya gerîla, di temaşekirina nûçeyan de û piştê di hest û cîhana ramanan de mirov dikare bibîne.

Zarokên kurd ên li van çiyayên bilind û dîr ên Kurdistanê, her her roj li hemberî balafirên keşfê, F16, topên havanê yê Iranê diaxwînin gelekî baldar in.

Li ser rêgeha Qendil, Xînêrê û Xarkurkê em digerin. Li cihên ku gerîla lê bi cihbûne em derbas dibin û berê xwe didin çiyayên ku jiyana li wir hêj cidî û şewitîner e. 'Hûn çima li vir in?'. Vê pîrsa

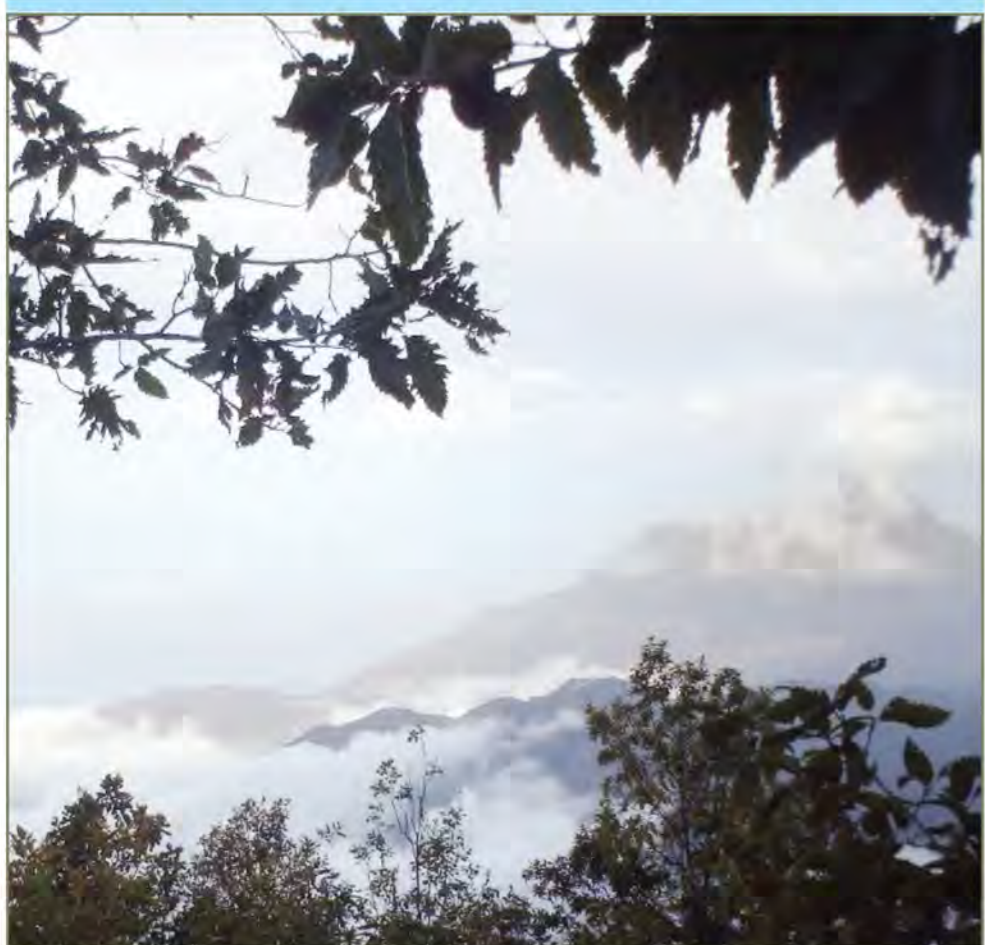
xwe ji hîn gerilayên ku em rastî wan tên dipirsîn. Ciwanekî bi navê Xemgîn wiha pîrsa me dibersivîne: "Çima ez ne li vir bim. Em kurd in, ciwan in, mafên gelê me hatiye binpêkirin, welatê me hatiye parçekirin, serokê me girtî ye. Em ne li vir bin ma em ê li ku bûna."

Ji nêz ve rojevê dişopînin

Gerilaya ku ji Stenbolê zaningeha xwe di nivî de hiştiye, gerilayê ku li Şamê di sinifa dawî ya zankoya Tibê de terk kiriye û berê xwe dayê çiyê, gerilayê ji Urmiyeyê ku dem bi dem bi bav û apê xwe re qaçaqxçîtiyê kiriye, kuryeyê me yê ji kurdên Rûsyayê bersivên wan kêm zêde nêzî tiştên Xemgîn gotine ne.

Em bi gerilayan re hevdîtî û gotûbêjan dikin. Pîrsên der barê nêzîkbûna pêvajoya 1'ê hezîranê, operasyonên berdewam dikin, hevalên wan ên jiyana xwe ji dest dane û tiştên li vir diqewimin çawa dinêrîn dipirsîn. Di rojê gerilayan de rênexşeya rêberê PKK'ê Abdullah Ocalan ku di meha tebaxê de de aşkera bike heye. Li vir gerîla bi awayekî hayjixwe nêzî daxuyanîyên rayedarên tirk dibin. Dibe ku pêvajoya aştiyê bi pêş bikeve, lê armanca dewletê li hemberî Teverga Azadiya Kurd 'ji derve bihêle' bi awayekî zelal xuya dike.

Ew ji bo mafên gelê kurd ên hatine garantîkirin amade ne ku ji çiyê dakevin.

Biryara kolektîf esas e

Gerilaya bi navê Rûken ku bi eslê xwe ji Mêrdînê ye û li Edeneyê mezin bûye, dema li zaningeha Çukurovayê bû rahiştîye çentê xwe û berê xwe daye çiyayên Kurdistanê wiha dibêje: "Me biryara xwe ya şexsî da û hatin van çiyayan. Niha em endamên tevgerê ne. Ji bo azadiya gelê xwe em hatine vir. Tiştê jî bo me ya girîng helwesta tevgera me û ya serokê me ye. Kî çî bêje ew qas ne girîng e. Em bi biryara xwe ya şexsî hatin van çiyayan, lê daketin an jî mayîna li van çiyayên biryara kolektîfê dibêje."

Roja din em didin rê, em li herêmeke din a gerîla ne. Em gerilayên ku nû hatine û namzetê gerîla ne nas dikin.

Ew nû hatine, gavên xwe yê li çiyê nû diavêjin. Di demê ku behsa efûya giştî, 'tiştên baş', nîqaşên çareseriyê tê kirin, bûyîna bi gerilayan re tecrûbeyê balkêş e. Li cihên din çawa xuya dike nizanîm, lê li vir xuya dike ku girêdayîna gavên dewletê biavêjine. Li vir jî xwe bawer in, bi hezaran ciwanên kurd ku ligel her roj agahiya hevlekî/ê wan jiyana xwe ji dest daye dîsa jî bi awayekî hesas tevdiqerî û kontrolê jî dest bernadî. Gerîla li vir tenê ne nîqaşên der barê jiyana wan û têkoşîna wan de temaşê dikin, bi derfetên xwe yê kêm mijarên der barê jiyana de jî dişopînin. Gelek kare, îmge û tiştên hêja hene ku ji vir bîne veguheştin.

Şahiya rojbûna Darwîn

Komeleya Piştewaniya û Dostani ya Îmece (Îmece- Der) di çarçoveya şahiyên 200'êmin rojbûna Darwîn de biryara konferansê bi navê 'Darwîn û Teoriya werarê' li dar bixin.

Îmece- Der der barê şahiyên 200'êmin rojbûna Darwîn de li avahiya komeleyê daxuyanîyek çapemeniyê li dar xist. Serokê Komeleyê Mucelle Atalay di civînê de axivî û diyar kir ku komele li dijî tahrîbatên ku kapitalîzm pêk tîne, xwe-diyê xetêke ku xweza û kedê diparêze ye. Atalay destnîşan kir ku ji bo vê jî divê mirov girêdayî zanistê bin. Atalay wiha dirêjî da axaftina xwe: "Ji ber vê sedemê em girîngiyê didin 200'êmin rojbûna Darwîn û 150'êmin salvegera Teoriya Werarê. Di navbera fêrbûna civak, zanistî û werarê de xetêke diyalektîk heye. Ji ber vê jî me biryar da ku em konferansê bi mijara 'Darwîn û Teoriya Werarê' li dar bixin."

Atalay da zanîna ku dê zanyarên wekî Prof Dr Rennan Pekunlu, Doç Dr Oguz Altıngöz jî wekî axêvker tevli konferansê bibin. Konferans îro li Navenda Çanda Selahattîn Akçiçek û her wiha dê di 6 hezîranê de jî li Navenda Huner a Egeyê bê lidarxistin. İZMİR

Li Çewlikê golên kraterî

Li devera Koyê Spî ya Herêma Puexê gelek golên kraterî rengê bedew didin xwezayê. Ji van yek jî gola 2 hezar 371 metreyan bilind a bi navê Gerdînal e. Gola ava wê bi tu deveran ve naherike, tevahiya biharê bi ava ji kevîyên

derdorê heliyayî tijî dimîne. Gola ku ava wê di nav gel de wekî avek şifayî tê zanîn, dibe wargeha hemû hemwelatîyên di vê herêma re derbas dibin. ÇEWLIK

Kevneşopiya sedsalan hate qedexekirin

Şahiyan lîstika bi navê 'Qamçî' ku her sal wekî kevneşopiyekê li navçeya Pîrana Amedê bi tevli-bûna hezaran kesî tê lidarxistin, îsal jî aliyê leşkeran ve hate astengkirin. Bi hinceta ku pevçûn derdikeve ji bo pîrozbahiyê leşkeran destûr neda.

Li Pîranê her sal li qontarên çiya şahiyên wekî kevneşopiyekê dihatin pîrozkirin, îsal jî aliyê leşkeran ve hate qedexekirin. Leşkeran bi hinceta ku pevçûn

derdikeve destûr neda pîrozbahiyên. Biryara qedexekirinê jî aliyê Fermadariya Qereqola Cendermeyan ya Gundê Dîmmeyê hate dayîn û her wiha şeniyên gundê Dîmme li dijî vê biryarê bertek nîşan da. Welatîyan diyar kir ku ev lîstik bi sed salan e tê listin û naxwazin ev kevneşopiya wan wînda bibê. Welatîyê bi navê Hasan İpek diyar kir ku ev kevneşopiya wan her sal di meha gulandê de dikeve roja pêncşemiyê dawî û

wiha pê de çû: "Pêwîst e ku kevneşopî bîna parastin. Eger ku neyên parastin, dê hin kes jî armanca xwe dîr bikevin û her wiha dê her tim li dijî van şahiyên hincetên cûda derkevin holê." Welatîyan demêke kin lîstika qamçiyê listin. Lê her salê din heta ku roj neçûya ava şolena wan berdewam dikir. İpek anî zîman ku ji ber ku îsal destûr nehatiye dayîn şahiya wan hatiye betalkirin û girse belav bûye. AMED

Texrîbatên ekolojîk ditirsîne!

Li cihanê bûyerên ku di nava 15 salên dawî de qewimîne bi awayekî aşkera nîşan dide ku ahenga ekolojîyê çiqas zirar dîtîye û xira bûye.

Li aliyekî bi milyonan kesên ku di nava xizaniyê de ne li aliyê din jî îsrafkirineke mezin heye li cihanê. Cemedên cemseran dihelin û nişên gelek sewalan roj bi roj tune dibin. Li cihanê di encama lêkolînan ku 3 salan hatine kirin de derketiye holê ku sistema ekolojîk

zirareke mezin dîtîye û pêşeroj jî di bin xetereyê de ye.

Kişandinên lêkolînê 3 sal berdewam kir û her wiha li 54 welatî pêk hat. Encamên lêkolîna Yann Arthus-Bertrand bi kurtasî wiha ne:

Ji sedî 20 nifûsa cihanê, ji sedî 80 çavkaniyên rojgerê (gezegen) bi kar tînin.

Li cihanê alikariya ku ji bo welatên pêşveçû tê kirin, ji 12'yî zêdetir jî bo leşkeran tê bikaranîn.

Di rojê de 5000 mirov ji ber ava qirêj dimirin. Milyarek mirov jî xwe nagihînin ava paqij.

Nêzî milyarek insan di sinorê birçibûnê de ne.

Di cihanê de ji sedî 50 çinandin jî bo sewal û şewatên biyolojîk tê bikaranîn.

Ji sedî 40 erdên ku ji bo çinandinê tên bikaranîn zirar dîtine.

Her wisa 13 milyar hektar daristan tune dibin.

Qadên seydvaniya masiyan ji sedî 4 tune bûne.

Di 15 salên dawî de germahiya herî bilind çêdibe. FRANKFURT